

УДК 346.1 : 379.85

Козловський Євген Вікторович,
кандидат наук з державного управління,
доцент

Київський національний університет
культури і мистецтв, м. Київ, Україна,
e-mail: ek2002@bigmir.net

ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

Мета статті – обґрунтування науково-практичних положень до чинного законодавства, що регулює процеси створення та реєстрації туристичних підприємств в Україні.

Методика. Під час дослідження використано методи порівняння, аналізу та синтезу, метод узагальнення. В процесі встановлення загальних та індивідуальних факторів, що впливають на вибір організаційно-правової форми туристичного бізнесу, автором здійснено співставлення головних особливостей індивідуальної та колективної форми туристичного бізнесу.

Результати. У результаті проведеного дослідження слід констатувати, що обрання організаційно-правової форми – це найвідповідальніший етап в організації туристичного підприємництва, оскільки з нього розпочинається практичне втілення ідеї бізнесмена. Саме на цьому етапі виникає ймовірність втратити ресурси, отже це обов'язково слід брати до уваги під час державної реєстрації підприємства. При виборі форми діяльності потрібно визначити необхідний рівень та кількість можливих прав і зобов'язань підприємця, що залежить від профілю і змісту майбутньої діяльності, можливого кола партнерів та інших факторів.

Наукова новизна. Наукова новизна роботи полягає у тому, що в ній з'ясовано та обґрунтовано основні переваги та недоліки провадження індивідуальної та колективної форми туристичного бізнесу. Автором одним з перших визначено проблеми створення та реєстрації вітчизняних туристичних підприємств на сучасному етапі.

Практична значимість. Отримані висновки та запропоновані рекомендації мають поряд з теоретичним і практичне значення, оскільки можуть використовуватися у науково-дослідній роботі – як основа для подальшого вивчення концептуальних засад розвитку туристичної галузі в Україні, а також у навчальному процесі – під час вивчення спеціальних фахових дисциплін.

Ключові слова: туристичне підприємство, державна реєстрація, організаційно-правова форма, індивідуальний бізнес, колективний бізнес.

УДК 346.1 : 379.85

Козловский Евгений Викторович,
кандидат наук по государственному
управлению, доцент

Киевский национальный университет
культуры и искусств, г. Киев, Украина,
e-mail: ek2002@bigmir.net

ОСОБЕННОСТИ ВЫБОРА ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОЙ ФОРМЫ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПРЕДПРИЯТИЯ В УКРАИНЕ

Цель. Цель статьи – обоснование научно-практических положений действующего законодательства, регулирующего процессы создания и регистрации туристических предприятий в Украине.

Методика. В ходе исследования использованы методы сравнения, анализа и синтеза, метод обобщения. В процессе установления общих и индивидуальных факторов, влияющих на выбор организационно-правовой формы туристического бизнеса, автором осуществлено сопоставление главных особенностей индивидуальной и коллективной формы туристического бизнеса.

Результаты. В результате проведенного исследования следует констатировать, что избрание организационно-правовой формы – это самый ответственный этап в организации туристического предпринимательства, поскольку с него начинается практическое воплощение идеи бизнесмена. Именно на этом этапе возникает вероятность потерять ресурсы, следовательно, это обязательно следует принимать во внимание при государственной регистрации предприятия. При выборе формы деятельности нужно определить необходимый уровень и количество возможных прав и обязательств предпринимателя, что зависит от профиля и содержания будущей деятельности, возможного круга партнеров и других факторов.

Научная новизна. Научная новизна работы заключается в том, что в ней установлены и обоснованы основные преимущества и недостатки осуществления индивидуальной и коллективной формы туристического бизнеса. Автором одним из первых определены проблемы создания и регистрации отечественных туристических предприятий на современном этапе.

Практическая значимость. Полученные выводы и предложенные рекомендации имеют наряду с теоретическим и практическое значение, поскольку могут использоваться в научно-исследовательской работе - как основа для дальнейшего изучения концептуальных основ развития туристической отрасли в Украине, а также в учебном процессе - при изучении специальных профессиональных дисциплин.

Ключевые слова: туристическое предприятие, государственная регистрация, организационно-правовая форма, индивидуальный бизнес, коллективный бизнес.

UDC 346.1 : 379.85

Kozlovskiy Yevgen Viktorovich,
PhD in Public Administration, Associate
Professor

Kyiv National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine, e-mail: ek2002@bigmir.net

THE FEATURES OF SELECTION THE LEGAL FORM OF TOURISM ENTERPRISES IN UKRAINE

Purpose. The purpose of the article – a theoretical and practical study in the provisions of the current legislation regulating the processes of creation and registration of travel companies in Ukraine.

Methods. The study used the methods of comparison, analysis and synthesis method of generalization. In the process of establishing the general and individual factors influencing the choice of the legal form of the tourism business, the author carried out a comparison of the main features of the individual and collective forms of tourism business.

Results. The study should be stated that the determination of the legal form - this is the most important stage in the organization of tourism business, as it begins with the practical implementation of the idea of a businessman. At this stage there is the possibility of losing the resources, therefore, it is required to be taken into account while state registration of enterprises. While resolve a form of activity you need to determine the appropriate level and the number of possible rights and obligations of the entrepreneur, depending on the profile and content of future activities, the possible range of partners and other factors.

Scientific novelty. The scientific novelty of the work lies in the fact that it established and substantiated the main advantages and disadvantages of the individual and collective forms of tourism business. The author, one of the first identified the problem of creation and registration of domestic travel companies at the present stage.

Practical significance. The findings and recommendations have in addition the theoretical and practical importance, since they can be used in research work - as a basis for

further study of the conceptual bases of the tourism industry in Ukraine, as well as in the educational process - the study of specific professional disciplines.

Key words: travel company, state registration, legal form, individual business, collective business.

Постановка проблеми. Однією з неодмінних умов становлення правового господарського порядку в Україні є вдосконалення і впровадження оптимальної системи правової організації створення та державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Це, у першу чергу, пов'язано з тим значенням, яке мають ці процеси у появі будь-якого підприємства, у тому числі недержавного сектору економіки, у створенні яких є свої особливості. За оцінками фахівців, одним з істотних факторів, що стримують зростання економіки України, була “розпорошеність”, не виправдана множинність положень щодо нормативної регламентації процесів створення та державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, зокрема й в галузі туризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У літературі окремі проблеми створення та державної реєстрації підприємств висвітлювалися такими вченими: А. Бризгаліним, О. Вінник, М. Галянтичем, С. Зінченком, Н. Саніахметовою, А. Ноздрачовим. Питання пов'язані з державною реєстрацією туристичних підприємств розглядалися у наукових працях Л. Агафонової, А. Дуровича, І. Зоріна, М. Кабушкіна, В. Квартальнова, В. Кифяка, Г. Папіряна, В. Федорченка, І. Школи.

Проблеми та протиріччя в законодавстві, що регулює створення туристичних підприємств, відсутність однозначності термінології, легального визначення, принципів, етапів державної реєстрації підприємства додатково свідчать про актуальність та доцільність дослідження, що підтверджується як аналітичними висновками вітчизняних і зарубіжних фахівців, так і практикою застосування існуючих нормативно-правових актів у даній галузі.

Ціль статті полягає в обґрунтуванні науково-практичних положень до чинного законодавства, що регулює процеси створення та реєстрації туристичних підприємств в Україні.

Виклад основного матеріалу. Туристичний бізнес здійснюється у межах відповідної організаційної форми. Форма туристичного бізнесу – це система правових норм, що визначає внутрішні стосунки між партнерами по підприємству, а також взаємовідносини цього підприємства з різними суб'єктами туристичного ринку та органами державного управління. Усе різноманіття підприємницьких структур у туризмі є проявом видових відмінностей двох організаційних форм: індивідуальної та колективної.

Вибір форми туристичного бізнесу залежить від наступних об'єктивних умов: напрям діяльності, наявність фінансових коштів, стан ринкової кон'юнктури. На думку більшості вітчизняних науковців, фактори, що впливають на вибір організаційно-правової форми туристичного бізнесу, умовно поділяються на загальні та індивідуальні.

Загальні фактори стосуються безпосередньо туристичної діяльності. До них належать: складність утворення (реєстрації) підприємства, заплановані масштаби та капіталомісткість обраного виду діяльності, прогнозовані темпи розвитку бізнесу, особливості надання податкових та інших пільг, державне регулювання мінімального розміру статутного капіталу підприємств та ін.

Індивідуальні фактори мають безпосереднє відношення до самого підприємця: розмір наявного (можливого) стартового капіталу, індивідуальні особливості підприємця (схильність до індивідуальної або колективної діяльності), рівень професіоналізму підприємця, ставлення підприємця до комерційних ризиків та особистої майнової відповідальності щодо зобов'язань.

Аналіз цих факторів дозволяє обрати організаційно-правову форму індивідуального або колективного туристичного бізнесу в залежності від можливостей підприємця та правових норм чинного законодавства. В результаті можна заснувати туристичне підприємство (юридичну особу) та одержувати прибуток від його діяльності або здійснювати індивідуальну підприємницьку діяльність без утворення юридичної особи [2, с. 149].

Індивідуальний туристичний бізнес – це діяльність, якою одноосібно займається фізична особа, вона відповідно одержує прибуток та відповідає по зобов'язаннях. Індивідуальний підприємець у туризмі може працювати на платній основі в будь-яких сторонніх організаціях, якщо тільки цю роботу або посаду не заборонено поєднувати з підприємництвом. На відміну від юридичних осіб, майно підприємства без утворення юридичної особи може переходити в спадщину та за заповітом. Розглянемо переваги індивідуального підприємництва в туристичному бізнесі. Головний позитив: це – найпростіша форма ведення бізнесу, тому в країнах з ринковою економікою індивідуальні підприємці становлять більшу частину порівняно з іншими формами організації бізнесу. Популярність індивідуального підприємництва обумовлена не тільки простотою організації та оформлення, але й рядом існуючих додаткових переваг: сильною мотивацією, оперативністю та гнучкістю. Будучи одноосібним власником, індивідуальний підприємець привласнює весь отриманий в результаті господарської діяльності прибуток, що вже є потужним стимулом для ефективного ведення бізнесу. Крім того, безпосередня причетність до управлінської діяльності не тільки призводить до особистого задоволення, але й сприяє підвищенню соціального статусу власника туристичного підприємства у суспільстві. Усе це створює потужні стимули для підприємницьких ініціатив. Індивідуальні підприємці у сфері туризму максимально орієнтовні на ринковий попит. Безпосередньо працюючи зі споживачами (туристами) та постачальниками, вони здатні швидко реагувати на незначні коливання кон'юнктури на туристичному ринку. Здійснюючи виробництво у незначних масштабах, вони можуть швидко переорієнтувати його на

випуск більш конкурентоспроможних послуг. Оперативність та гнучкість – це найважливіші переваги індивідуального підприємництва.

Разом з тим, індивідуальний туристичний бізнес має істотні недоліки.

По-перше, індивідуальний підприємець не має достатніх засобів організувати велике виробництво туристичних продуктів і послуг, тому що його фінансові можливості вкрай обмежені. Закуповуючи ресурси невеликими партіями, він змушений платити за них більш високу ціну. Обмежені його можливості й у отриманні економії від масштабу виробництва. Усе це призводить до більш високих витрат виробництва туристичних послуг та знижує конкурентоспроможність індивідуального підприємництва.

По-друге, здійснення однією людиною різних функцій – управлінської, постачальницької, фінансової, маркетингової та кадрової – знижує ефективність загального керівництва як через надмірне навантаження, так і через нестачу професійних знань. Залучення ж до розв'язання цих питань сторонніх осіб або організацій призводить до зниження мотивації та розосередження відповідальності, що є небажаним для індивідуального підприємця.

Але найбільшим недоліком індивідуальної форми туристичного бізнесу є повна господарська відповідальність підприємця, що робить його заручником своєї справи. У правовому відношенні підприємець відповідає не тільки активами бізнесу, але й усім своїм майном та у випадку несприятливого результату справ може його позбутися. Ризик дуже високий, і це об'єктивно стримує новаторські можливості індивідуального підприємництва.

Необхідно відзначити, що індивідуальний бізнес однаково корисний як для кожного громадянина окремо, так і для туризму та економіки країни загалом, тому в усьому світі він цілком справедливо отримав державне визнання та підтримку. Мале підприємництво у туризмі є таким джерелом розвитку, від якого Україна не може відмовитися ні зараз, ні в майбутньому. Завдяки ньому розвивається конкурентне середовище, створюються додаткові робочі місця, активніше йде структурна перебудова, розширюється ринок туристичних продуктів і послуг, підвищується експортний потенціал країни.

Велике значення має здатність індивідуального бізнесу розширювати сферу застосування праці, створювати можливості не тільки для працевлаштування, але й для підприємницької діяльності населення, розгортання його творчих сил та використання вільних виробничих засобів. Індивідуальний туристичний бізнес знижує соціальну напруженість, що виникає в результаті зростання безробіття, сприяє зміцненню економіки невеликих міст та селищ, згладжує відмінності між центром і провінцією, вирівнює інтелектуальний рівень та спосіб життя населення [2, с. 151].

Наразі внесок індивідуального туристичного бізнесу в економіку нашої держави є дуже низьким. Пояснюється це рядом причин.

1. Недостатня державна підтримка індивідуального бізнесу. Сектор індивідуального підприємництва – це нестала підприємницька структура, вона цілком залежить від ринкових коливань та потребує постійної державної підтримки. Якщо в окремих країнах бюджетне фінансування малого бізнесу – це норма, то в Україні така підтримка зводиться лише до системи пільгового оподатковування індивідуальних підприємців.

2. Різні фонди розвитку та підтримки малого туристичного бізнесу реальної допомоги індивідуальним підприємцям не надають, а останні вкрай потребують інформаційного обслуговування, підготовки кадрів, пільгового банківського кредитування та іншої допомоги.

3. Низький рівень фінансово-кредитної підтримки індивідуальних підприємців з боку держави за допомогою прямих і гарантованих позик, хоча в розвинених країнах світу суттєва допомога надається тим індивідуальним підприємцям, хто лише починає свою діяльність у туристичному бізнесі, особливо якщо це відбувається у сільській місцевості.

Вищезгадані проблеми призводять до низької конкурентоспроможності індивідуальних підприємців у туризмі та обмежують сфери їх діяльності. Розвиток індивідуального бізнесу відбувається в Україні лише в посередницькій сфері, а також у галузях, що не вимагають значних капітальних вкладень та дають швидку віддачу інвестицій.

Проте економіка туризму не може базуватися тільки на індивідуальному підприємстві. Колосальні масштаби сучасного виробництва туристичних послуг обумовлені насамперед існуванням колективного підприємництва, яке в свою чергу сприяє розвитку і малого туристичного бізнесу.

Колективний туристичний бізнес – це діяльність, якою займається підприємство, зареєстроване в якості юридичної особи. Юридична особа має у власності, господарському веденні або оперативному управлінні відособлене майно, відповідає цим майном за всіма зобов'язаннями, може від свого імені набувати майнові та особисті немайнові права, мати обов'язки, бути позивачем та відповідачем у суді.

Туристичні підприємства мають більше підстав, аніж індивідуальні підприємці, розраховувати на великі досягнення у бізнесі, оскільки мають ряд суттєвих переваг: спроможні через наявність вільних обігових коштів купувати новітню дорогу техніку та обладнання для автоматизації роботи офісу; мають можливість в процесі збільшення обсягів виробництва знижувати собівартість та підвищувати якість туристичних послуг; можуть проводити за рахунок концентрації капіталу широкомасштабні маркетингові та наукові дослідження; здатні за допомогою внутрішньої спеціалізації та кооперації підвищувати загальний рівень кваліфікації

власного персоналу, збільшувати завантаження обладнання, скорочувати витрати по транспортних операціях тощо.

Але не слід вказувати тільки позитивні сторони колективного туристичного бізнесу, тут є також свої недоліки. Так, при функціонуванні туристичного підприємства в Україні виникає багато проблем обумовлених, насамперед, недосконалістю податкового законодавства – податкові платежі туристичних організацій набагато більше, ніж у індивідуальних підприємств.

Крім того, робота в команді має свої плюси та мінуси. З одного боку, делегування повноважень, обов'язків і відповідальності суттєво спрощує процедуру управління туристичним бізнесом, особливо якщо власники є фахівцями у різних галузях знань: економісти, фінансисти, бухгалтери, юристи, промисловці та ін. З іншого боку, робота в команді не завжди буває злагодженою, іноді можуть виникнути розбіжності щодо прийняття важливих управлінських рішень, наприклад з питань розподілу прибутку підприємства, що негативно позначається на ефективності бізнесу, а іноді призводить до ліквідації туристичної організації.

Не менш важливий фактор – складність бухгалтерського обліку, а також процедура заповнення та подання у податкову інспекцію різних форм звітності. Існують й інші труднощі колективного бізнесу. Наприклад, наявність статуту суттєво обмежує свободу дій підприємства. Реєстрація, реорганізація, а також ліквідація юридичної особи є набагато складнішою, ніж у індивідуального підприємця. Достатньо ускладненою є процедура емісії цінних паперів.

Зазначені труднощі та важка соціально-економічна ситуація в Україні стримують зростання колективного бізнесу. Проте кількість зареєстрованих підприємств практично у всіх сферах туристичного бізнесу неухильно зростає. Обмежена солідарна відповідальність, визнання та довіра у суспільстві (великим підприємствам з відомим туристичним брендом набагато більше довіряють споживачі) є потужними стимулами розвитку колективного туристичного бізнесу в нашій країні [2, с. 153].

З позиції підприємництва та внеску в національну економіку значний інтерес становлять саме колективні підприємства. Вони можуть у повному обсязі реалізовувати переваги туристичного бізнесу, формувати основну частину доходів країни від туризму, сприяти економічному зростанню та соціальному розвитку суспільства.

Аналізуючи різні організаційно-правові форми колективного бізнесу, слід зазначити, що найбільшою популярністю у підприємців користуються товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерні товариства. Перші обираються переважно за рахунок простоти створення та зазвичай належать до малого туристичного бізнесу. Такі підприємства користуються в нашій країні спрощеною системою оподаткування, за сутністю вони дуже близькі до індивідуального підприємництва. Акціонерні товариства створюються у разі нагальної потреби інвестицій

для реалізації великих туристичних проектів з вже добре відомим торговельним брендом.

Для здійснення господарської діяльності на території України необхідно мати статус юридичної особи або фізичної особи-підприємця. Для цього здійснюється реєстрація підприємств у відповідних органах державної влади. Як вже зазначалося, основними суб'єктами, які здійснюють виробництво та реалізацію товарів і послуг на туристичному ринку, є індивідуальні підприємці (фізичні особи) та підприємства (юридичні особи) [4].

Якщо людина бажає займатись туристичним бізнесом, необхідно проаналізувати плюси та мінуси всіх організаційно-правових форм реєстрації. Перш за все, слід вирішити наступне питання: працювати як ФОП (Фізична особа – підприємець), юридична особа у формі ПП (Приватне підприємство), ТОВ (Товариство з обмеженою відповідальністю), ПАТ (Повне акціонерне товариство) або в іншій організаційно-правовій формі. Враховуючи їх різноманіття, важливо зробити правильний вибір та зареєструватись у тій формі, яка є зручною та ефективною для підприємця.

Найпростішим рішенням, як з точки зору реєстрації, так і ведення податкової звітності, є реєстрація ФОП. Вигідним такий варіант є для осіб, які вкладають невеликі кошти у туристичний бізнес. ФОП є зручним варіантом з податкової точки зору: не потрібно сплачувати податок на прибуток, а також ряд інших податків, платниками яких є юридичні особи (ТОВ, ПП, ПАТ). Єдиний податок – ідеальний варіант, який дає змогу суттєво скоротити кількість облікової та звітної документації та відмовитися від послуг бухгалтера. Разом із тим підприємець може не турбуватися про адміністративну відповідальність за неправильно подані звіти або невчасну сплату податків.

Для реєстрації ФОП людині потрібно визначитись із видами економічної діяльності за КВЕД (Класифікатор видів економічної діяльності), системою оподаткування та банківською установою (якщо заплановано відкриття розрахункового рахунку).

Громадяни України для реєстрації ФОП надають державному реєстратору копії паспорта та довідки про присвоєння ідентифікаційного номера. Після завершення процедури реєстрації підприємцем отримуються реєстраційні документи, які містять виписку з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, довідку статистичного управління, довідку податкового органу про взяття на облік платника податку, заяву з відміткою про подання на реєстрацію книги обліку доходів та витрат, повідомлення про реєстрацію у районному відділенні Пенсійного фонду України.

Таким чином, основними привілеями ФОП порівняно з ТОВ або ПП є: відсутність обов'язку до формування статутного капіталу; зручна та досить проста процедура ведення бухгалтерії; спрощена схема

оподаткування; швидка процедура реєстрації (проходить за місцем постійного проживання); підприємець не зобов'язаний мати печатку та розрахунковий рахунок у банку (хоча цілком має на це право).

Важливо пам'ятати про суттєвий недолік, який має ФОП. Це відповідальність перед контрагентами усім майном, крім майна, на яке згідно із законодавством не може бути звернено стягнення. Саме тому підприємцю перед укладанням будь-яких договорів дуже уважно слід їх вивчати.

Приватне підприємство (ПП) є повноцінною юридичною особою, що засновано на праві приватної власності. ПП є одним із найпростіших форм юридичних осіб, перехідною формою від фізичної особи підприємця до товариства з обмеженою відповідальністю. Враховуючи це, багато підприємців надають перевагу реєстрації приватного підприємства на стадії започаткування бізнесу, маючи при цьому максимальний захист та мінімальні витрати. Основною відмінністю ПП від інших видів юридичних осіб є законодавче регулювання. Якщо такі організаційно-правові форми, як товариство з обмеженою відповідальністю або акціонерне товариство законодавчо врегульовані, то приватне підприємство не має спеціалізованого законодавства. Це залишає широкі можливості для регулювання діяльності ПП його власнику.

Для державної реєстрації приватного підприємства необхідні наступні документи: копія паспорта та ідентифікаційного номера керівника, копії паспортів засновників (для фізичних осіб), копії установчих документів засновників (для юридичних осіб), інформація про розмір та розподіл часток у статутному капіталі, види діяльності за КВЕД [2, с. 155].

Господарські товариства – це підприємства, установи та організації, створені на засадах угоди юридичними особами і громадянами шляхом об'єднання їх майна та підприємницької діяльності з метою одержання прибутку [3].

Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), безумовно, залишається найбільш популярною організаційно-правовою формою серед всіх інших підприємств. Це пояснюється низькою вартістю реєстрації та чіткою законодавчою базою. Засновниками ТОВ можуть бути одна або декілька осіб, як фізичних так і юридичних.

Створюючи таке підприємство, слід пам'ятати, що порядок створення та порядок діяльності господарських товариств, зокрема ТОВ, регулюються Господарським кодексом України, Цивільним кодексом України, Законом України “Про господарські товариства” та Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”.

ТОВ – це господарське товариство, яке має статутний фонд, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами. Сутність товариства полягає в тому, що його учасники відповідають по

зобов'язаннях в обмеженому форматі та несуть ризик збитків у межах внесків до статутного капіталу товариства. При цьому додаткові вимоги до учасників не висуваються, а стягнення з них додаткових грошових сум є неможливим.

Установчим документом ТОВ є статут, у якому повинні зазначатися відомості про назву, вид та місцезнаходження товариства, предмет та цілі його діяльності, розмір та порядок утворення статутного та інших фондів, розмір часток кожного з учасників, розмір, склад і порядок внесення вкладів, порядок розподілу прибутків і збитків; склад засновників і учасників; склад і компетенція органів товариства, порядок прийняття рішень.

Розробку установчих документів ТОВ слід доручати досвідченим фахівцям у галузі цивільного та господарського права або хоча б консультуватися з ними, тому що не всі положення, необхідні для статуту, мають поглиблені роз'яснення у законодавчих актах. Зокрема, не деталізовані питання формування статутного капіталу майном, процедура продажу учасниками товариства своєї частки та повноваження членів виконавчого органу (якщо він колегіальний).

З урахуванням вимог Цивільного та Господарського кодексів України, для державної реєстрації ТОВ потрібні наступні документи: рішення власників майна чи уповноваженого ними органу, статут товариства, документи, що свідчать про сплату засновниками не менше 50% внеску в статутний капітал, реєстраційна картка встановленого зразка, документ про сплату зборів за державну реєстрацію [2, с. 156].

Туристичний бізнес на основі значних початкових інвестицій доцільно реалізовувати у формі акціонерного товариства. Головним атрибутом такого товариства виступає акція – вид цінних паперів, що свідчить про власність на визначену частку статутного капіталу акціонерного товариства. Акція надає її власнику (акціонеру) певні права: право на участь в управлінні товариством, право на частину прибутку товариства у випадку його розподілу (дивіденди), а у випадку ліквідації – на частину залишкової вартості підприємства.

Акціонерні товариства існують двох видів: публічні та приватні. Здатність акцій вільно обертатися не є єдиною особливістю цих типів товариств. Статус товариства, як публічного так і приватного, позначається на можливості залучення фінансового капіталу на фондових ринках, ступені захисту прав міноритарних акціонерів товариства, стабільності відносин власності та поточного контролю у товаристві, гнучкості інструментів корпоративного управління товариством.

Висновки. Підприємницька діяльність в Україні регулюється Господарським і Цивільним кодексами України, окремими законами і підзаконними нормативними актами. Основними суб'єктами на туристичному ринку, які здійснюють виробництво та реалізацію послуг, виступають окремі підприємці – фізичні особи і підприємства – юридичні

особи. Вибір організаційно-правової форми – це найвідповідальніший етап в організації підприємництва, оскільки з нього розпочинається практичне втілення ідеї бізнесмена. Створення підприємства завжди пов'язане з матеріальними, фінансовими, трудовими та іншими витратами. Саме на цьому етапі виникає ймовірність втратити ресурси, що обов'язково береться до уваги під час державної реєстрації підприємства.

В економіці України створюються та функціонують туристичні підприємства різних організаційно-правових форм. При виборі форми діяльності потрібно визначити необхідний рівень та кількість його можливих прав і зобов'язань, що залежить від профілю і змісту майбутньої діяльності, можливого кола партнерів та інших факторів.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України : станом на 21 січ. 2015 р. : відповідає офіц. тексту. – Харків : Право, 2015. – 217 с.
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посібник / Є. В. Козловський. – К. : Вид-во “Центр навчальної літератури”, 2015. – 272 с.
3. Про господарські товариства : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 14 трав. 2015 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>. – Назва з екрана.
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців : Закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 13 серп. 2015 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. – Назва з екрана.
5. Цивільний кодекс України : станом на 14 січ. 2015 р. : відповідає офіц. тексту. – Харків : Право, 2015. – 438 с.

Список использованных источников

1. Хозяйственный кодекс Украины: по состоянию на 21 янв. 2015 г. : соответствует офиц. тексту. – Харьков: Право, 2015. – 217 с.
2. Козловский Е. В. Правовое регулирование туристической деятельности: учеб. пособие / Е. В. Козловский. – К.: Изд-во "Центр учебной литературы", 2015. – 272 с.
3. О хозяйственных обществах: Закон Украины: действующее законодательство с изменениями и дополнениями по состоянию на 14 мая 2015 г. – Режим доступа: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>. – Название с экрана.
4. О государственной регистрации юридических лиц и физических лиц-предпринимателей: Закон Украины: действующее законодательство с изменениями и дополнениями по состоянию на 13 авг. 2015 г. – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. – Название с экрана.
5. Гражданский кодекс Украины: по состоянию на 14 янв. 2015 г. : соответствует офиц. тексту. – Харьков: Право, 2015. – 438 с.

References:

1. Economic Code of Ukraine: as of January 21. 2015: according to official text. – Kharkov: Pravo, 2015. – 217 p.
2. Kozlovskiy E. V. Legal regulation of tourism: tutorial / E. V. Kozlovskiy. – K. : Publishing House "Center of educational literature", 2015. – 272 p.
3. On business associations: The Law of Ukraine: the current legislation with the amendments and additions as of May 14, 2015 – Access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>. – Title from the screen.
4. On state registration of legal entities and individual entrepreneurs: the Law of Ukraine: the current legislation with the amendments and additions as of August 13. 2015 – Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. – Title from the screen.
5. Civil Code of Ukraine: as of January 14. 2015: according to official text. – Kharkov: Pravo, 2015. – 438 p.